

[Hans Hansen (Rørby).]

køber billigt hos os, altsaa det stik modsatte af det, som var Valutacentralens oprindelige Formaal.

Med Hensyn til det handelspolitiske er Valutacentralen blevet et Instrument, som Udlandet nu spiller paa, og vi her i Landet lytter kun til Musikken. Indadtil bevirker Valutacentralen en mægtig Fordyrelse af Varerne, fordi den ganske vilkaarligt skaber Varemangel.

Her er f. Eks. Kaffeplanen typisk. Det ærede Medlem Hr. Hauge udtalte, at andre Lande importregulerer indirekte ved høje Toldsatser, meget højere end vore, sagde det ærede Medlem. Lad os et Øjeblik se paa Kaffeplanen. Her er det jo saadan, at man har truffet en Ordning, hvorefter det nu hovedsagelig er kvalitetsmæssigt ringere Sorter, der gives Valutaattester til. Kaffen er ikke blevet billigere for Forbrugerne af den Grund, men Importørerne tjener tykt paa Regeringens Kaffeplan.

Selve Kaffetolden, nemlig 87,5 Øre pr. kg for raa Kaffe, er ikke det væsentlige mere. Nej, selv om den er høj, er den kun en Brøkdel af det Beløb, Kaffen fordyres med. Prisen for Kaffe, frit leveret i dansk Havn og uførtoldet, var i Midten af Januar Maaned i Aar for en almindelig god Kaffe, Santos Nr. 1, og for billigere Sorter, som Robuster, henholdsvis 103 Øre pr. kg og 70 Øre pr. kg. Lægger man nu dertil Tolden, 87,5 Øre pr. kg, ser man, at Prisen paa raa fortoldet Kaffe med Omkostninger til Assurance o. lign. ikke engang naar 2 Kr. pr. kg. Men hvad koster Kaffen i Dag? Den koster imellem 4 og 5 Kr. pr. kg. Selv om man regner med, at Kaffen svinder ca. en Fjerdedel i Brændingen, ser man, at den fordyres fra Importør til Forbruger med ca. 2 Kr. pr. kg eller med ca. ca. 100 pCt.

Dertil kommer — det er ogsaa noget, der er skabt ved Valutaloven og Valutaordningen —, at de Detailhandlere, der ikke har Importret, maa betale ca. 50 pCt. mere i Avance til Importøren end de Detailhandlere, der har Importret. Med andre Ord, Importreguleringen med den privilegerede Importret muliggør, at nogle faa Importører af Kaffe kan fordyre denne saa voldsomt, fordi der er Mangel paa Kaffe her i Landet. Importørerne kan danne en Slags Ring og indkassere Gevinsten.

Eller lad os tage et andet Eksempel. Paa et for nylig affholdt Møde i den lollandfalsterske Landboforening oplyste Landstingsmand Hauch, at Importen af Skurepulver, Vaskepulver, Sæbe etc. var siden

Valutacentralens Oprettelse faldet til det ganske minimale Beløb af 121.000 Kr., medens den hjemlige Produktion samtidig var steget til fra 20 Mill. Kr. til 32 Mill. Kr. Beskæftigelsesgraden var samtidig inden for den samme Industri forøget med 17; siger og skriver 17 Mand. Naar man sammenligner Merindtægten for denne Industri med Forøgelsen af Arbejderantallet paa 17 Mand, maa enhver kunne danne sig en Mening om, hvilken enorm Fortjeneste Valutacentralen har skaffet denne Industri.

For øvrigt behøver man kun at henvisse til Aktiekursernes Stigning paa Børsen og Selskabernes Regnskaber i de sidste 4—5 Aar. Der kan være forskellige Meninger om Valutacentralens Administration, men at lade en lille Flok Storkapitalister tjene tykt paa deres mindre begunstigede Medborgeres Bekostning er i hvert Fald forkert, det kan vist alle uden for maaske den nævnte snævre Kreds af begunstigede være enige om. Det mest ubegribelige for de fleste Mennesker er dette, at det er en saakaldt Arbejderregering, der har sikret Storkapitalen disse enestaaende Muligheder for Profit, og det paa den øvrige Befolknings Bekostning. Man kan vist let blive enig om, at den saakaldte Storkapital eller Højfinans har aldrig tidligere haft saa store Chancer i Danmark som netop i denne Tid.

Hvad Ændringsforslagene angaar, er det Ændringsforslag, der er stillet af Partiet Venstre, det, der klarest tager Sigte paa Afvikling af Valutacentralen, og det skal anerkendes som et ærligt Forsøg paa at afvikle Valutacentralen. Det frie Folkepartis Underændringsforslag til Venstres Ændringsforslag forekommer mig at ville gøre Venstres Ændringsforslag bedre, og vi kan godt tiltræde dette Underændringsforslag om at gennemføre fri Handel med Valuta; jeg henstiller til Partiet Venstre at modtage disse Ændringer. Vel at mærke kan vi ikke i mindste Maade give Afkald paa, at Nationalbanken fremdeles skal have Pligt til, hvad den i øvrigt har efter Loven, at holde Kronen i Kurs.

Venstres Ændringsforslag indeholder to Afsnit, og det sidste Afsnit indeholder Ting, vi ikke kan tiltræde. Jeg siger her til § 5 i Venstres Forslag til Lov om visse handelspolitiske Foranstaltninger, hvori det hedder, at det i § 2 nævnte Udvalg kan gøre Indstilling til Handelsministeren om Begrænsning af Importen, naar denne paa skadelig Maade berører Erhverv eller Virksomheder, der har eksportmæssig Betydning. Jeg forstaar overhovedet ikke Betragtningen,